វាចាអ្នកនិពន្ធ

៩៩៩

ម្ដេចឡើយ ទឹកដីនៃខ្ញុំ ត្រូវទំនាយអាក្រក់ ឈាមដាបពោះដីរ? តើខ្មែរមានកំហុសអ្វីខ្លះ?

ចិនអ្នកកាប់ជ្រូក ចាមកាប់គោ យួនចាប់ត្រី ។ ម្ដេចឡើយ កម្មធ្លាក់មកលើខ្មែរ? ។

ឈាមដាបពោះដីរ កន្លងផុតមកហើយ ។ អំណើះតទៅ ខ្មែរលែងមានសង្គ្រាមទៀតហើយ?

មិនប្រាកដឡើយ ។ សង្គ្រាមនឹងកើតមាននៅស្រុកតូចតាច ដែលខ្វះការគ្រប់គ្រងត្រឹមត្រូវ រវាង២៥ ឆ្នាំម្ដង ។ គឺមួយជំនាន់មនុស្ស នេះតាមអ្នកឯកទេស ។

ដូចនេះ ទំនាយថាឈាមដាបពោះដីរ មិនមែនជាពុទ្ធទំនាយ ឬទំនាយរបស់ព្រះពុទ្ធនោះទេ ហើយក៏មិនមែនជាកម្មពៀររបស់ខ្មែរទូទាំងប្រទេសនោះទេ ។ ជាការប្រមាណមើល នៃអ្នកដែលស្គាល់ បុព្វហេតុនៃសង្គ្រាម ។ ប្រទេសនីមួយៗ ដើម្បីរស់មកដល់សព្វថ្ងៃ ឆ្លងកាត់សង្គ្រាមច្រើនជងណាស់ ។ ចាប់ពីសម័យអង្គរមក ខ្មែរស្គាល់នូវសង្គ្រាមច្រើនលើក ។ អំណើះតទៅ យើងត្រូវរកវិធីណាចៀសវាងសង្គ្រាម ។ សង្គ្រាមមានច្រើនយ៉ាង ។ តែសង្គ្រាមក្នុងស្រុក សង្គ្រាមរវាងខ្មែរនិងខ្មែរ

នឹងអាចគេចបាន លុះត្រាតែយើងប្រកាន់យកមាគ៌ាមតិភាគច្រើនជាធំ
ដូចយ៉ាងប្រទេសស្វីស។

ប្រទេសស្វីស ជាប្រទេសមួយដែលពុំស្គាល់នូវសង្គ្រាម ជាយូរ មក
ហើយជិតមួយពាន់ឆ្នាំហើយ ។ គឺថា តាំងពីជំនាន់អង្គរ រហូតដល់សព្វថ្ងៃ
ស្វីសពុំដែលស្គាល់សង្គ្រាមម្តងណាឡើយ ។ កិច្ចការដែលគេត្រូវ សំរេច
គេរមែងធ្វើការបោះឆ្នោត ជានិរន្តរ៍។

ជាមួយអ្នកជិតខាង ដែលរមែងបិញ្ចើមបិត្ត ចង់បានទឹកដីយើង
យើងត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នកុំឆេវឆាវពេក រិះរកប្រើផ្លូវបញ្ញាជាធំ។

ប្រទេសគេធំ មនុស្សគេច្រើន កម្លាំងបាយក៏គេមាន ។ យើង
ប្រើកម្លាំងបាយលើគេ គឺយើងធ្លាក់ចូលក្នុងឧបាយកលរបស់គេ។

ត្រូវធ្វើខ្លួនខ្មែរឱ្យខ្លាំង ទើបខ្លាំងខ្លាច ។ ពីដើម កម្លាំងអ្វីក៏ដោយ
ខ្មែរយើងជឿថា បានមកពីវត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិ កន្សែងយន្ត កថា ខ្នាយតាន់
។ល។ តែឥឡូវ កម្លាំងអ្វី ក៏ដោយ មក ពីការខំប្រឹងហាត់ ប្រឹងរៀន
ដូចជាកីឡា ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យកាន់តែខ្លាំង កាន់តែលឿន កាន់តែខ្ពស់។

ពីដើមយើងជឿលើដីរស ជាអ្នកសំរេចជំនួសយើង ឥឡូវយើង
ប្រើសន្លឹកឆ្នោត ជាអ្នកសំរេច ជំនួសយើង។

ពីដើមយើងរស់នៅ បង្កើយនិងឋានសួគ៌ និងអារក្ខ អ្នកតា ទេវតា
ព្រះឥន្ទ ព្រះព្រហ្ម...។

យើងដឹង ថា នៅឋានសួគ៌ មានរទេះសេះ (រាជរថ) មានជណ្តើរ
(មាស ប្រាក់) មានអាមាត្យ មានថ្នាំ មានអ្នកបររទេះសេះ ។ ដូច្នេះ

នៅឋានសួគ៌ មានស្នេហា ដូចឋានកណ្តាលដែរ ហើយប្រហែលជាគេ
ចូលចិត្តស្នេហាជាងអ្វីទាំងអស់ ។

ពាក្យស្លោកយុវជនសម័យថ្មី មិនខុសពីគំនិតឋានសួគ៌ទេ
“ Faire l’amour et pas la guerre “
“ យើងកុំច្បាំងគ្នា យើងស្នេហាគ្នាវិញ “ ។

តែឥឡូវឋានសួគ៌ ដូចជានៅឆ្ងាយ ។ យើងបាត់ដំណឹងសួន្យឈឹង
ពីព្រះជាម្ចាស់។ បន្ទាប់ពីពុទ្ធទំនាយទៅ តើនៅមានទំនាយអ្វីទៀត?

ជៀប គីមហ៊ាង

អគ្គលេខាធិការ

សមាគមអ្នកនិពន្ធខ្មែរនៅបរទេស

លំនាំដើម

ថ្ងៃ ១៨ មិនា ឆ្នាំ១៩៧០ ឧត្តមសេនីយ **លន់ នល់** និង បក្សពួក បានធ្វើរដ្ឋប្រហារ ទម្លាក់សម្តេច ។

នៅផ្នែកខាងកើតទន្លេមេគង្គ អ្នកស្រុកបះបោរ ធ្វើបាតុកម្ម ទាមទារ សម្តេចមកវិញ ។

នៅទន្លេបិទ បាតុករចាប់ដំណាងរាស្ត្រ ពុះទ្រូង រូងយកថ្លើម និង ចាប់ប្អូនប្រុស **លន់ នល់** មួយ ដែលធ្វើជា កុម្ម៉ីសែរ គិញ នៅជុំប សម្លាប់ចោល ។

នៅភ្នំពេញ ចាប់ពីម៉ោង៤ ភ្លឺទៅ ផ្កាយដុះកន្ទុយវែងអន្ទាយ ធ្លាក់ លើទន្លេបួនមុខ នៅចំពីមុខព្រះបរមរាជវាំង ។

អ្នកស្រុកជឿថា សង្គ្រាមច្បាស់ជាកើតមានមិនខាន ។ កម្ពុជា កោះសន្តិភាព រអិលបន្តិច ម្តងៗ ទៅក្នុងភ្លើងសង្គ្រាម ។

ឧត្តមសេនីយ **លន់ នល់** ប្រកាសឡើងជាសេនាប្រមុខ ផ្កាយ ប្រាំពីរ ប្រែប្តូរនយោបាយស្រុកមួយរំពេច ប្រែប្តូរវាសនាប្រទេស រុញ

ច្រានទាវា កម្ពុជាចូលក្នុង ភ្លើងសង្គ្រាមវៀតណាម ដែលរៀបនឹងរលត់ ទៅហើយ ។

" វាសនាខ្មែរ គឺមកពី នយោបាយ **លន់ នល់** " ជិត២៥ ឆ្នាំ សង្គ្រាមបន្តបន្ទាប់ រាលដាលដុតឆេះ កំទេចកម្ពុជា ឱ្យទៅជាផេះ ។ រាស្ត្រ មានទុក្ខ បាត់សេចក្តីសុខ វេទនារកទីបំផុតគ្មាន ។

បក្សពួក **លន់ នល់** អ្នកមានថ្មី ឃ្លាតខ្ទីវាស់ដី វាតអំណាច ចែកដុល្លារគ្នា ។

ខ្មែរអើយ! ឈាមដាបពោះដវី ទទួលយកទៅ បាបកម្មអ្នកហើយ ។ បាបសំរាប់រាស្ត្រខ្មែរ សំរាប់អ្នក រីឯមាស ប្រាក់សំរាប់អញ និងបក្ស ពួក វេចខ្ចប់រត់ឡើងឧទ្ធម្ភាគចក្រ មុននឹងនាវាកម្ពុជាលិច ។

<< Le destin c'est la politique >>

Napoléon

ពុក!

តើនេះជាបាបកម្មខ្មែរឬ?

តើមានតែខ្មែរទេឬ ដែលស្គាល់នូវឈាមជាបពោះដំរី? ពេលដែលខ្មែរក្នុងស្រុកមានទុក្ខ ខ្មែរនៅបរទេសក៏មានទុក្ខដែរ? តើពុទ្ធទំនាយសំដៅតែខ្មែរក្នុងស្រុកតែប៉ុណ្ណោះ ខ្មែរដែលឈានជើងផុតពីព្រំដែន ខ្មែរលែងបាបហើយឬ?

សាសន៍ដទៃឯទៀតគេធ្វើបុណ្យអ្វី បានជាគេស្គាល់តែសេចក្ដីសុខ? គេឥតបែកគ្រួសារ បែកប្រពន្ធ បែកកូន បែកម៉ែ បែកឪ បែកសង្សារ បែកស្នេហា ។ គេមិនសម្លាប់គ្នា?

ពុក ទ្រុឌទ្រោមណាស់ហើយ បង់កាំក្រមា អង្គុយនៅមុខទូរទស្សន៍ មើលជនភៀសខ្លួន ដម្រូវទាំងបង្ខំចិត្ត រត់ចោលភូមិកំណើត បោះចោលអស់ហើយនូវអនុស្សាវរីយ៍

នានា ដីធ្លី ដំណាំបន្លែ របស់ដែលខ្លួនខិតខំសំចៃ ខំសន្សំ ជាយូរពេលមកហើយ ។

មនុស្សទាំងហ្វូង ក្មេងចាស់ស្រីប្រុស ទឹកមុខក្រៀមក្រំ មហាស្រងូត មហាទុក្ខ ទូលលី របស់បន្តិចបន្តួច ដែលអាចយករួច បោះជំហាន ឈានទៅរកកន្លែងថ្មី កន្លែងដែលខ្លួនសង្ឃឹមថា ផ្ដល់សេចក្ដីសុខ ។ ប្រគល់ជីវិតទៅលើវាសនាទាំងស្រុង ។ ជីវិតអណ្ដែត ដូចចក ឥតបកក្រោយឡើយ ។

ភូមិឋាន ធ្លាប់សុខ ធ្លាប់ស្រណុករស់នៅ ក្លាយទៅជារណ្ដៅភ្លើង ដុតឆេះអស់ហើយ ។

ឈាមខ្មែរ ហូរខ្លួលខ្លាញ់ លាយនិងទឹកភ្លៀងហូរចាក់ទៅក្នុងបឹង ។ ភ្លៀងខ្លាំងៗ ខ្យល់បក់វក់វី ដើមឈើរបុះរឡើង បង្កើនទុក្ខទ្វេ ។ ខ្មែរអស់ជំរក ឈររងាញ័រ ។

ព្រះអើយ! គ្មានអ្នកណាអាចជួយអ្នកបានឡើយ ។ នេះហើយកម្មពៀរ ពីអតីត?

លាហើយដែនដី គោកធ្លក ជំរកក្រមក្សាន្ត ។ លា

ហើយ សុវណ្ណភូមិ ដែនដីសម្បូណ៌មាសពេជ្រ ។

ជនជរាដកដង្ហើមធំ ជូតទឹកភ្នែកនឹងក្រមា ស្រែកហៅ

ឆេទី ពីចង្ក្រានបាយ ឲ្យមកមើល ទូរទស្សន៍ជាមួយគាត់ ។

ឆេទី ញ័ររន្ធត់ ឃើញសោកនាដកម្មខ្មែរ ដែលគេ

បញ្ចាំង តាមទូរទស្សន៍បារាំង ។

កូនតូចទំលើស្មាឪពុក ខ្ទប់មុខយំ ។ មាណព ដៃម្ខាង

កាន់កូនបង ដៃម្ខាងទៀតកាន់បង្វិចតូចមួយ សំណល់ បាន

មកពី ការកសាងចំនួន៣០ ឆ្នាំ ។ ផ្ទះ ដែលខ្លួនធ្លាប់នៅ

ត្រូវភ្លើងឆេះ សន្ធោរសន្ធៅ ។

ឆេទី លុតជង្គង់ លើកដៃប្រណម្យ បន្លឺវាចាថា៖

ឱ!ព្រះជាម្ចាស់អើយ! នេះហើយ ឬ ដែលខ្មែរហៅថា

ឈាមដាបពោះដី ។ ខ្មែរ ដែលទន្ទឹងមើលផ្លូវយូរហើយ ខ្មែរ

ដែលនិយាយ តៗគ្នាថា ឈាមដាបពោះដី ឥឡូវនេះមក

ដល់ហើយ ។

តើនៅខ្លះឈាមប៉ុន្មានទៀត ទើបដល់កម្រិត ដែលព្រះ
លោកម្ចាស់តម្រូវ កំណត់ដល់រាស្ត្រខ្មែរ រហូតដល់ពោះ
ដំរី !

ទឹកភ្នែកឆេទី ហូរស្រក់ ដោយមិនដឹងខ្លួន ។ នាងខិតខំ
រាវរកក្នុងចំណោមអ្នកភៀសខ្លួន ក្រែងឃើញខេមរា ឃើញ
បងប្អូន ឃើញមនុស្សម្នា ដែលនាងធ្លាប់ស្គាល់ ។

ពុកអើយ! ឆេទី ស្រដីទៅជនពិការ ដែលមានអាយុ
ប្រមាណ៦០ឆ្នាំ ប្រមុះស្រួច មាឌខ្ពស់ ជាបារាំងចេះខ្មែរ
ច្បាស់លាស់ ចេះមើលអក្សរ សំស្ក្រឹត មើលសិលាចារឹក
លើអង្គរវត្តទៀត ។

ម្តេចឡើយ បានជាស្រុកខ្មែរ រងទុក្ខធំឥតល្ហែ ខ្មែរមាន
កំហុសអ្វីខ្លះ?

ជនបារាំង! ឈ្មោះប្រូចសំរ ឆ្លើយថា៖ អ្វីដែលអ្នកឃើញ
ថាខ្មែរមានទុក្ខ មិនមែនខ្មែរទាំងអស់នោះទេ មានខ្មែរមួយ
ចំនួន រស់ដោយសប្បាយ រស់លើគំនរទុក្ខគេ ។ ខ្លះធ្វើ
សង្គ្រាម ព្រោះសង្គ្រាមផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់គេ ។

តើអ្នកណាទៅ មានប្រយោជន៍ ក្នុងរឿងនេះ? ឆេទី

នាងសួរ!

ប្រ្វង់ស័រ មិនចាំបាច់និយាយទេ នាំប៉ះពាល់ដល់គេឯង ។

អ្នកដែលមានប្រយោជន៍ ក្នុងរឿងនេះ គឺអ្នកដែលកំពុង

តែសង់វិទ្យា អ្នកដែលបុណ្យស័ក្តិ ឡើងក្រឹតៗ ។

ឆេទី បន្ត! ចាប់ពីសម័យអង្គរ រហូតដល់ឥឡូវ ច្រើន

ជំនាន់ មនុស្សហើយ ហាក់ដូចជាគ្មានយុគណាមួយ ដែល

ខ្មែររីករាយ ខ្មែរសម្បូណ៌សប្បាយ ខ្មែររុងរឿង ខ្មែរខ្លាំង

ពូកែ ល្បីរន្ទឺ ដូចកាលជំនាន់ព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧ ឡើយ ។

ម្តេចឡើយខ្មែរ មិនខិតខំ ស្រាវជ្រាវរាវរក បង្កបង្កើត

ឲ្យបានច្រើន មនុស្សដូចព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧? ។ យើង

បង្កើតបានមួយហើយ ម្តេចមិនបង្កើតពីររូបបីបួនទៀត ។

ពេលនេះខ្មែរត្រូវការ ព្រះបាទជ័យវរ្ម័នទី៧ ជាងពេលណា

ទាំងអស់ ។ ព្រះអង្គ ចាប់ជាតិនៅឋានណា? យើងពុំបាន

លើកដំកើង ស្នាដៃ ដ៏មហិមា នៃព្រះអង្គឡើយ ។ អ្នកស្គាល់

ផ្លូវដែលមាន ឈ្មោះ ព្រះបាទ ជ័យវរ្ម័ន ទី៧ នៅក្រុងភ្នំពេញ

ឬទេ? តើមានរបស់អ្វីខ្លះ ដែលមានឈ្មោះព្រះបាទជ័យវរ្ម័ន

ទី៧ សាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ...។ល។

ការដែលយើង ពុំដឹងគុណ ដល់មហាវីរបុរស ដូចនេះ

ហើយ ដែលនាំឲ្យព្រះអង្គ លែងកើតមកជាខ្មែរទៀត?

ឆេទី ស្រដីទៅកាន់ប្រ្វង់ស័រ ថា៖

ពុក! ពេលដែលខ្ញុំ ដឹងក្តី គេរមែងស្រដីថា ទុក្ខសោក

ខ្មែរ បណ្តាលមកពីអាណានិគមបារាំង តើរឿងនេះយ៉ាង

ណាដែរ?

ប្រ្វង់ស័រ ដកដង្ហើមធំ បិទភ្នែកសន្សឹមៗ រំពឹងរិះគិត

ចាប់ផ្តើមបរិយាយរឿងរ៉ាវ ដូចតទៅ៖

បុព្វាប្រវិទង

បារាំងបានយកប្រទេសខ្មែរ ដាក់ជាចំណុះ នៅឆ្នាំ ១៨៦៣ ។ កាលណោះ មិនមែនមានតែប្រទេសខ្មែរមួយទេ ដែលនៅក្រោមអាណានិគមបារាំង ។ ឥណ្ឌូចិន ទាំងមូល (វៀតណាម លាវ និង ខ្មែរ) ត្រូវបារាំងត្រួតត្រា អាណានិគម ចំរាញ់យកផល។ សូម្បីតែប្រទេសចិនឥណ្ឌា ឥណ្ឌូណេស៊ី ដែលមានប្រជាជន ច្រើនមហិមា ក៏ពុំអាច តតាំងនឹងកម្លាំង ដៃលូក សាសន៍ស បានដែរ ។ ត្រួតសង្កត់ ប្របាច់ កាប់ក ដៃលូក រាវរកក្នុងហោប៉ៅ រាវរកត្បូង មាស ពេជ្រនានា ។ បារាំង ប្រើវិធី មិនឲ្យខ្មែររើខ្លួនរួច ។ ក្តិចត្រួយ គាស់ឫស មិនឲ្យលូតលាស់កើត ។ របនាសម្ព័ន្ធ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង រៀបយ៉ាងណា សំរាប់ចំរាញ់យកផល ។ កកូរ បំពុល សតិអារម្មណ៍ កាប់ផ្តាច់ព្រលឹងជាតិ ឲ្យខ្មែរស្អប់ខ្មែរ ខ្មែរជេរបាបខ្មែរ ខ្មែរជៀលខ្មែរ ខ្មែរបាក់ស្បាត ។

របៀបនេះ គេប្រើ នៅពេលណា ដែលគេមានគ្នាតិច សំរាប់ត្រួតមនុស្សច្រើន ។

L'EXPEDITION FRANÇAISE DU TONKIN : LA COUR MARTIALE A HANOI
D'après un croquis de M. [illegible], correspond at particulier de l'Illustration.

របៀបកាត់ទោស កាលជំនាន់អាណានិគម របៀបមនុស្សភាគតិចត្រួតមនុស្សភាគច្រើន ដែលបារាំងហៅថា (Oligarchie) ។ នៅឆ្នាំ១៩២១ ប្រជាជនខ្មែរមាន២.៤០២.៥៨៥ នាក់ បារាំងប្រុសមាន ៤៨៧ នាក់ ស្រីមាន២៨៦ នាក់។ បារាំងប្រុសជិត៥០០នាក់ត្រួតស្រុកខ្មែរ២,៥ លាននាក់។ ពួកប៉ុលពតក៏មានគ្នាតិចដែរ ត្រួតត្រាស្រុកខ្មែរ។ នៅស្រុកចិន គ្នា៤ នាក់(Bande des quatres) ដុតភ្លើងសង្គ្រាមអុកឡុក នាំកលិយុគ ទូទាំងប្រទេស។

នៅឆ្នាំ១៨៧៣ បារាំងមានចំនួន១៨០នាក់ នៅក្រុងហាណូយ ត្រួតត្រាវៀតណាម ។

ពេលដែលបារាំង ឃើញអង្គរដំបូង មហាបុរីដ៏ប្រិមប្រិយ ឋិតក្នុងព្រៃរហោឋាន ហើយមានខ្លាដំរី រួចត្រូវគេបោះបង់ចោលក្នុងព្រៃ ដូចរឿងព្រេងនិទាន ។ បារាំងឃើញអង្គរ ពេលដែលខ្មែរ ធ្លាក់ដល់បាតជាល ។ បារាំងពុំឃើញអង្គរ ពេលដែលទើបកសាងឡើងហើយនោះទេ ។

បារាំងបានវាយទូរលេខ ទៅប៉ារីស ថាខ្លួនរកឃើញអង្គរ ៖ << Découverte d'un k or >>

អ្នកនៅក្រុងប៉ារីស ឃើញទូរលេខភ្លាម មើលយល់ច្រឡំ ស្មានតែ គេរកឃើញមាសមួយគីឡូ នៅលើដីខ្មែរ ។ ព្រោះអក្ខរាវិរុទ្ធ អង្គរ សរសេរ UN K OR (ស្រដៀងនឹង UN Kg.OR ដែលមានន័យថាមាសមួយគីឡូក្រាម) ។

ពាក្យចចាមអារាម ពីមាត់មួយទៅមួយ ថាស្រុកខ្មែរសម្បូណ៌ទៅដោយមាស ។

ភ្ញាក់ផ្អើលគោឡោ បារាំងខ្លះឆក់វ៉ាលិស ធ្វើការផ្សងព្រេង មកកាន់ឥណ្ឌូចិន ។ ពាក្យឥណ្ឌូចិន បង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ១៩០៧ ។ ខ្លះទៀតឲ្យឈ្មោះថា បុប្ផា៥ទង ព្រោះទឹកដីឥណ្ឌូចិនល្អដូចបុប្ផា រួមផ្គុំដោយដំបន់៥ ៖

កូសាំងស៊ីន អណ្ណាម តុងកឹង កម្ពុជា និងលាវ ។

បារាំងចាប់ផ្ដើម ដើបឡើយ យកប្រទេសយួន រួចមកបានយកស្រុកខ្មែរទៀត ។

ពុក! ហេតុដូចម្ដេច បានជាបារាំងពូកែម៉្លេះ កាលជំនាន់នោះ?

មិនមែនតែបារាំងទេដែលពូកែ សាសន៍សដទៃទៀត ក៏ពូកែដូចគ្នា ដូចជា អង់គ្លេស ហុល្លង់ បែលហ្សិក អាល្លឺម៉ង់ ។ល។ ពូកែ ដោយគេរកឃើញម៉ាស៊ីនរកឃើញគ្រឿងផ្ទុះ (គ្រាប់បែក កាណុង ។ល។) និងម្ហូបអាហារកំប៉ុង ទុកបានយូរ ។

ពេលនោះ យើងជឿតែព្រះជិនវង្ស ស័ន្ធសិល្ប៍ជ័យ ថ្លែងសរសម្លាប់យក្ស រាប់លាន តែពុំអាចសម្លាប់បារាំងបានទេ ។

វិទ្យាសាស្ត្រ អាចឲ្យគេធ្វើកប៉ាល់ទឹកធំៗ បើកបរ តាមសមុទ្រ ឥតភ័យខ្លាច ហើយអាចរស់យូរអង្វែងលើ កប៉ាល់ ដោយពុំបាច់ចុះលើដីគោក ទៅរកស្បៀង ។

ប្រទេស ដែលនៅប្រើព្រួញ ដាវលំពែង ពុំអាចបាញ់ ទម្លុះកប៉ាល់ទឹកបានឡើយ ។

ក្អកឃុងៗ រន្ធើនផ្ទួនគ្នា ហ្រូងសំរេកដង្ហើមដោយពិបាក ។

ពុក! កុំប្រឹងខំនិយាយពេក ។

ឆេទី រត់ទៅយកទឹកមួយកែវ រួចលុតជង្គង់ ជូនពុក។

ពុកអរគុណ ដល់ឯងច្រើន ដែលបានជួយយកអាសារ ពុក ថ្វីត្បិតតែឯង ជាអ្នកក្រៅ តែការស្មោះត្រង់របស់ឯង ធ្វើឲ្យពុក រំភើបជាខ្លាំង ។ នេះជាលក្ខណៈដ៏ល្អមួយនៃខ្មែរ ទូទៅ ។ ក្នុងពេលទុក្ខព្រួយ ខ្មែរកម្របោះបង់ចោល មិត្ត ភក្តិណាស់ ។

ពុកសង្កេតឃើញ ពេលដែលពុករស់នៅស្រុកខ្មែរ ។ សាសន៍ដទៃទៀត ដូចចិនយួន គិតកំរៃ គិតប្រយោជន៍ ចំណេញជាធំ ។ មនុស្សរបៀបនេះ ពិបាកយកគ្នាជាមិត្ត

ណាស់ ។ មកដល់ពេលនេះ មកដល់អាយុប៉ុណ្ណេះ ពុក ស្តាយជាងគេ តឹងឯង ពុំទាន់បានជួបខេមរា ។ ឯងសុខចិត្តលះ បង់ស្នេហា មករស់នៅជាមួយពុក ។ មកដល់ថ្ងៃនេះ គ្មាន ដំណឹងអ្វីសូន្យឈឹង ។

ឆេទី បញ្ចេញវាចា! ទោះជាយ៉ាងណា ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ មានបុណ្យខ្ពស់ហួសនិស្ស័យ ប្រណីដល់ បងខេមរាផង ។

សុំតែរស់ ៗ សូមព្រះអង្គ កុំធ្មេចភ្នែក កុំបណ្តោយឲ្យ ខ្មែរក្រហមសម្លាប់មនុស្ស ដែលមានគុណបំណាច់ដល់អង្គរ ឡើយ ។

ហាលភ្លៀង ហាលផ្គរ ឈររៀបឥដ្ឋ រៀបថ្ម បន្ទុបបន្ត រៀបឲ្យល្អ ឡើងវិញ ។

ពុកអើយ! ពេលដែលខ្ញុំឈានជើងចាកចេញ កម្ពុជា ចិត្តសែនរងាពេកក្រៃ ។ មកដល់ស្រុកបារាំង ខ្ញុំរឹតតែរន្ធត់ ថែមទៀត តែខ្ញុំតាំងចិត្ត ថា "បើគេរស់កើត ខ្ញុំក៏រស់កើតដែរ" ។ ខ្ញុំអាចអត់មិនស៊ី ផឹកទឹកដេកក៏បាន ព្រោះខ្ញុំគ្មានលុយ

កាក់អ្វីឡើយ ។ អ្វីដែលខ្ញុំធ្វើ គឺបំពេញបំណងបង ខេមរា ដែលស្រឡាញ់ពុក ពន់ពេកក្រៃ ។ ស្នេហាអាចឲ្យខ្ញុំពុះពារ គ្រប់បែបយ៉ាង ដើម្បីបំរើស្នេហា ។ រស់នៅឆ្ងាយពីស្នេហា តែនៅតែស្នេហា ។ នេះជាកម្មខ្ញុំទេ !

ពេលយប់ខ្ញុំគេង ។ ខ្ញុំគេងសម្រក់ទឹកភ្នែក ណាមួយពុកឈឺ ពុំដឹងជាយ៉ាងណា? ណាមួយគ្មានបងប្អូន មាមីងដូចនៅស្រុកយើង ។ អ្វីៗក៏ត្រូវរៀនទាំងអស់ រៀនជិះរថភ្លើង រៀនមើលផ្លូវ រៀនដើរកុំឲ្យឡានបុក រៀនទិញអីវ៉ាន់ ...។ល។

តែស្រុកគេមានការគ្រប់គ្រង ចាត់តាំងល្អ ជួយដល់អ្នកឈឺថ្កាត់ ។

ប្រ្វង់សំរ និយាយ! ដូចពុក កុំតែបាន Sécurité sociale (សង្គមនីរភ័យ សំរាប់លើកតម្លៃសន្តិសុខរបស់សង្គម) កុំអីពុក នឹងធ្លាក់ខ្លួនក្រហើយ ព្រោះដេកពេទ្យ ថ្លៃណាស់ ។

ពុក! ឆេទី សួរ៖

Sécurité sociale កើតពីពេលណាមក?

-ពេលដែលសង្គ្រាមលោកលើកទីពីរ ជិតដល់ទីបញ្ចប់ហើយ អ្នកដឹកនាំបារាំង ប៉ិជ្យែត កំពុងតែធ្វើសង្គ្រាម នាំគ្នារិះគិតរកវិធីណានឹងរករបៀបណាមួយជួយដល់បារាំងទាំងអស់ ឆ្វេងក្តី ស្តាំក្តី ដែលបានព្រួតពួតដៃគ្នា ដេញអាល្លឺម៉ង់ចេញពីទឹកដីខ្លួន ។

គេមានគំនិត មិនដូចគ្នាមែន តែគេនៅជាបារាំង ។ អ្វីដែលជាប្រយោជន៍ បារាំង គេរួមសាមគ្គីគ្នា ការពារប្រយោជន៍រួម ។

គិតចុះ គិតឡើង ទើបបានរកឃើញ Sécurité sociale នេះឡើង ព្រោះគេយល់ថា ក្នុងជីវិតមនុស្សម្នាក់ៗ បើឈឺហើយ មានពេទ្យមើល ដោយឥតគិតថ្លៃ នោះមួយផ្នែកនៃជីវិត មានការធានាអះអាង ។ ហើយភាពស្មើគ្នា ក៏បានមួយផ្នែកធំដែរ ។ ហេតុដូចនេះហើយ បានជាពុកឥតបង់លុយអ្វីឡើយ ។

និយាយដល់ត្រឹមនេះ ប្រ្វង់សំរ ឃើញទឹកភ្នែក ឆេទី ហូរធ្លាក់ពីរផ្ទួនដំផូរផង ។

ឆេី ! ហេតុអ្វីបានជានាងយំ ទឹកភ្នែកអ្នក ហូរច្រើនម្ល៉េះ? អ្នកមានបញ្ហាអ្វីឬ? ប្រាប់ពុកបកបានទេ ព្រោះពុកគ្មានបងប្អូនណាផ្សេងទៀត ក្រៅពីឯងនិងខេមរាទេ ។

ពុកអើយ! គ្រាន់តែឮពុកនិយាយពី Sécurité sociale ពុកនិយាយពីអ្នកដឹកនាំគេ ដែលខិតខំរិះរកវិធីជួយប្រជារាស្ត្រគេ ឲ្យរស់នៅបានស្រួល ខ្ញុំរំភើបជាខ្លាំង ។ ខ្ញុំនឹកដល់ម្ដាយខ្ញុំ ដែលមានកូន៨នាក់ ។ ពេលឥតពីឪពុកខ្ញុំទៅ គាត់ឈឺទៀត គ្មានប្រាក់ខែ គ្រួសារធ្លាក់ខ្លួនក្រ ។ គ្រួសារដែលរស់នៅជុំគ្នា ពេលបាយ ពេលបុណ្យ យើងប្រឡែងលេង សើចសប្បាយ ទៅតាមយុវវ័យ បែរជាព្រាត់ប្រាសគ្នាអស់ ។ ខ្ញុំត្រូវមករស់នៅជាមួយ ម្ដាយមីង ឯខេត្តសៀមរាប ។ ប្អូនខ្លះទៀតទៅនៅជាមួយ មាមីង ផ្សេងទៀត ។ យើងព្រាត់គ្នា បន្តិចម្ដងៗ យូរៗជួបមុខគ្នាម្ដង ។

ម៉ែទៅបួសជាដូនជី ព្រោះម៉ែមិនសប្បាយចិត្ត នឹងជីវិតជាតិនេះ ។ ម៉ែប្រាប់ថា សុំឲ្យជាតិក្រោយ បានប្រសើរជាងជាតិនេះ ។

ម៉ែធ្វើយ៉ាងណា ឲ្យជីវិតម៉ែឆាប់ចប់ ដើម្បីទៅកាន់ភពថ្មី ដែលម៉ែសង្ឃឹមថាច្បាស់ជាប្រសើរជាងជាតិនេះ ។

ពេលដែលខ្ញុំជួបម៉ែ យើងពុំសូវនិយាយគ្នាប៉ុន្មានទេ ម្នាក់ៗយំរៀងខ្លួន ។ ភ្នែកយើងជាតិនេះ សំរាប់យំតែប៉ុណ្ណោះ ។

ម៉ែសួរដំណឹងពីកូនផ្សេងទៀត តែម្នាក់ៗរស់ដោយពិបាករៀងខ្លួន ។

ខ្ញុំបាននំចំណីបន្តិចបន្តួចផ្ញើម៉ែ តែម៉ែទទួលទានលែងកើតហើយ ។ លុយដែលយើងមានសល់បន្តិចបន្តួច ម៉ែគិតទៅដល់ពុក ម៉ែទិញរបស់ល្អៗធ្វើបុណ្យបញ្ជូនទៅពុក ។ តើពុកបានទទួលឬទេ?

តើមានតែម៉ែខ្ញុំទេ ឬមានតែគ្រួសារខ្ញុំទេ ដែលមានទុក្ខដូចនេះ?

បើម៉ែ រស់នៅស្រុកបារាំង ម៉ែមិនធ្លាក់ខ្លួនដូចនេះទេ ព្រោះសង្គមគេ ចាត់ចែងឡើងដើម្បីការពារមនុស្ស កុំឲ្យធ្លាក់ក្នុងអវចីដូចនេះ ។

ម៉ែមិនបាច់ប្រាថ្នាជាតិក្រោយឡើយ ព្រោះមានវិធីដោះស្រាយ សំរាប់ជាតិនេះហើយ ។ ស្រុកគេ គេដោះស្រាយ បាន ហេតុអ្វីបានជា យើងធ្វើមិនបាន?

ហ្វ្រង់សំរ សួរទៅនាង **ឆេរី**!

ពុកពុំដែលមានឱកាស សួរឯង តើឯងនិង **ខេមរា** ជួបគ្នានៅពេលណា?

ស្នេហ៍ដំបូង

យកដៃជូតទឹកភ្នែក រួច **ឆេរី** ចាប់និទានរឿងខ្លួន ។ ខ្ញុំជាអ្នកកំពង់ចាម ។ ឪពុកធ្វើជាទាហាន ។

ពុកបាត់ខ្លួននៅឃុំ សំឡូត ។ កាលណោះ មានការបះបោរ រវាងទាហាននិងអ្នកស្រុក ស្តីពីរឿងដីធ្លី ។

ហ្វ្រង់សំរ- យើងត្រូវប្រយ័ត្ន នឹងរឿងដីធ្លី ស្រុកណាក៏ដូចស្រុកណាៗ ប្រជាជន រមែងជាប់ចិត្តនឹងទឹកដីរបស់ខ្លួន ។ ទឹកដីជាកេរ្តិ៍ មរតក ទឹកដី ជាជម្រកគ្រួសារ ជាកន្លែងដែលខ្លួនខិតខំជីកគាស់ ដាំដុះដំណាំផ្សេងៗ ដោយកម្លាំងញើសខ្លួនឯង ។ កម្លាំងគ្រួសារ ទាំងប៉ុន្មាន ប្រមូលផ្តុំ របនាដីឲ្យមានទ្រង់ទ្រាយ ឲ្យផ្តល់ផលទៅតាមកម្លាំងញើស កម្លាំងប្រាជ្ញាខ្លួន ។ ជាសរុប ជាអនុស្សាវរីយ៍ សំរាប់គ្រួសារនិមួយៗ ។

ឆេរីបន្ត! បន្ទាប់ពីឪពុកខ្ញុំបាត់ខ្លួនទៅ គ្រួសាររស់នៅដោយខ្វះមុខ ខ្វះក្រោយ ដូចខ្លែងដាច់ខ្សែ វិលក្តួចត្របាញ់តាមខ្យល់បក់ សំយុងក្បាលចុះក្រោម គ្មានអ្វីទប់ឡើយ ។ ម្តាយខ្ញុំ ដើរស៊ើបសួរគេ ក្រែងឮដំណឹងពីឪពុកខ្ញុំ សូកគេ សូកឯង ក្រែងបានពត៌មាន ។

គ្រួសារក្រៀមក្រំ លែងសប្បាយ ដូចពេលមុនៗ ទៀតហើយ ។ ទឹកបឹងកាន់តែរីង លុយកាន់តែអស់ បន្តិចម្តងៗ រេចរឹលទៅៗ ។ ម៉ែម្នាក់ឯង ប្រឹងប្រែងទប់ពុំឈ្នះ ។ ស្រុកសង្គ្រាម ទំនិញឡើងថ្លៃ ជាលំដាប់ ។ ម៉ែក្តាប់គ្រួសារ លែងបាន វាសនារុញច្រាន បំបែកយើងឲ្យរស់នៅដាច់គ្នា ។ សុំបងប្អូនជ្រក ជម្រកវាសនា ។ បំណងយើងទាំងប៉ុន្មានពីមុនមករលាយខ្យល់ ។ ស្រវារកបង្គោលតោង រកបង្គងទំបណ្តោះអាសន្ន ។ បន់អស់ព្រះនានា ព្រះចន្ទ ព្រះគង្គា ព្រះធរណី ... តែគ្មានព្រះមួយណា ជួយយើងឡើយ ។ កាន់តែក្រ កាន់តែបន់ កាន់តែជឿ ។ តែព្រះហាក់ដូចជាជួយតែអ្នកមាន អ្នកដែលមិនស្មោះនឹងព្រះទេវិញ ។ អ្នកមាន កាន់តែមានទៅ អ្នកក្រ កាន់តែក្រទៅ ។

តើនេះមកពីជាតិមុន យើងពុំបានធ្វើបុណ្យ? អ្នកណាទៅដឹងជាតិមុន យ៉ាងណា? ឆេរី នាងនឹកដល់បងប្រុសដល្លា ជាកូនក្មេក ព្រោះយើងបានផ្សងជួបគ្នាជាតិនេះ ។ ប្រហែលជាជាតិមុនយើងធ្វើបុណ្យច្រើន ទើបបានបំណងយើងបានសំរេច ។ តែហេតុដូចម្តេច បានជាយើងត្រូវបែកគ្នា? ។

ខ្ញុំមករស់នៅជាមួយម្តាយមីង មីង គេត ឯខេត្តសៀមរាប ។ កាលណោះមីងមានភោជនីយដ្ឋាន លក់ម្ហូបអាហារនៅជិតទីផ្សារ ។ ខ្ញុំខិតខំផ្គាប់មីង ខិតខំរៀនធ្វើម្ហូបអាហារ លុះត្រាបានស្ទាត់ជំនាញ ។

បង ខេមរា ឧស្សាហ៍ នាំមិត្តភក្តិមកទទួលទានម្ហូបអាហារនៅភោជនីយដ្ឋានម្តាយមីងខ្ញុំ ។ រាល់ដងគាត់រមែងសរសើរពីគុណភាពនៃម្ហូប ហើយសួររកមុខអ្នកដែលធ្វើម្ហូប ។

ខ្ញុំអៀនជាខ្លាំង ។ ម្តាយមីងខ្ញុំ ពីដើមគាត់ធ្វើដោយដៃគាត់ តែក្រោយមកដោយឃើញខ្ញុំមានថ្វីដៃ និងសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ គាត់ប្រគល់កិច្ចការនេះទុកដាក់មកលើខ្លួនខ្ញុំ ។

មុខរបររបស់មីង រីកដុះល្បីរន្ទឺពេញខេត្តសៀមរាប សូម្បីតែ ជនបរទេស ក៏ស្គាល់ដែរ ។ ខ្ញុំក៏ត្រូវហាត់រៀនភាសាបរទេសទៀត ដើម្បីនិយាយទាក់ទងជាមួយភ្ញៀវ ។

នៅឱកាស ពេលសំរាកម្តងៗ ខ្ញុំអ្នកស្រុកស្រែ ដែលពុំស្គាល់អង្គរ ឧស្សាហ៍ទៅលេងអង្គរ ឈរគន់គយ គន់ហើយគន់ទៀត "អង្គរស្តើមស្តៃ អ្នកល្អម៉្លេះទេ" ។ ខ្មែរមុននឹងស្លាប់ គួរតែស្គាល់អង្គរម្តង ស្នាដៃនៃបុព្វបុរសយើង ។

ថ្ងៃមួយ នៅកន្លែងមួយ ដែលមានថ្មរាយប៉ាយ រាត់រាយ ខ្ញុំភ្ញាក់ព្រើត ដោយឃើញប្រាសាទមួយ ដុះជារូបរាងស្អាតប្លែក អណ្តែតផុសចេញពីដី ។ ខ្ញុំឈរភ្លេចខ្លួន លួចសរសើរ ស្នាដៃស្ថាបត្យករ ដ៏ចំណាន ។

ឱ! អស្ចារ្យមែន ។ ជាស្នាដៃក្សត្រណា? ព្រះពិស្ណុការមកសង់ឬអ្វី?

រំពេចនោះ ខ្ញុំឮសម្លេង ពីក្រោយខ្នងខ្ញុំ ។ ព្រះពិស្ណុការ គឺខ្ញុំនេះឯង ។ កាលពី១០០០ឆ្នាំមុន ខ្ញុំបានមកសង់ម្តង ហើយប្រគល់ដល់ក្សត្រខ្មែរ រួចខ្ញុំវិលហោះទៅ

ឋានលើវិញ ។ តែខ្មែរបែរជាបោះបង់អង្គរ ព្រោះខ្មែរថែរក្សាការពារពុំបាន ។ ឥឡូវខ្ញុំវិលមកវិញ មកជួសជុលកែឆ្នៃឲ្យប្រសើរឡើង ។

ឆេ៎ នាងងាករេរកម្ចាស់សម្លេង!

អូហ៍ លោកទេតើ! ជំរាបសួរលោក!

ខ្ញុំសូមសរសើរ! សរសើរ ដោយខ្ពង់ខ្ពស់ ! នេះបានហៅថាអ្នកពូកែ! អ្នកមានថ្វីដៃ! អ្នកមានទេពកោសល្យ! មហាទេពកោសល្យ ។ វិះជ្រុះធ្លាក់បានស្រាក់ពីដៃ ព្រោះប្រាសាទ ស្អាតពេកក្រៃ ។

ខេមរាសួរ! នៅខ្វះពាក្យអ្វីទៀត បញ្ជោរខ្ញុំ? ប្រាសាទខ្ញុំ កសាងល្អមែន តែពុំមានឱជារស ដូចរបស់ក្នុងបានស្រាក់ នោះទេ ។ ក្លិនចេញពីបានស្រាក់ បញ្ជាក់នូវទេពកោសល្យ អ្នកធ្វើមែន ។

ទេពកោសល្យអ្វី! ទេពកោសល្យខាងស្លម្ហូប ។

ព្រះអើយ! ខ្ញុំពុំដែលឮទេ ធ្វើម្ហូបអាហារ ជាទេពកោសល្យ ។

នៅស្រុកខ្មែរ ធ្វើម្ហូបអាហារ ជាការធម្មតា នៃស្ត្រីឋានៈទាប ។ លោកស្រី គេឥតកាន់វែក កាន់ឆ្នាំងនោះទេ ។

ខេមរា - អ្នកណាក៏ថាចេះធ្វើអ្វីដែរ តែធ្វើឲ្យបានឆ្ងាញ់ ពុំងាយរកបានឡើយ ។

តើនៅសៀមរាប មានផ្ទះលក់បាយឆ្ងាញ់ ប៉ុន្មានកន្លែង?

សូមលោក មេត្តាឈប់សរសើរ ខ្ញុំទៅ ។ ខ្ញុំអៀនខ្លួនណាស់ ។ នៅស្រុកខ្មែរ ការស្លម្ហូបអាហារ គ្មានគុណសម្បត្តិវិសេសវិសាល ជាទេពកោសល្យឡើយ ជាកិច្ចការ ជើងឈ្នួល បាវព្រាវ តែប៉ុណ្ណោះ ។

ឥឡូវ សូមលោកនិទានប្រាប់ខ្ញុំម្តង ខ្ញុំចង់ដឹង ហេតុអ្វីបានជាលោកចេះសង់ប្រាសាទកើត ។

មួយពាន់ឆ្នាំហើយ ដែលប្រាសាទសង់ហើយ តើលោកទៅស្រាវរក របៀបសង់ ពីណាមក? លោកសង់កើតល្អដូចពីដើម ដូចគេជប់ ។ តើលោកអាចជប់ព្រះបាទ ជ័យវរ្ម័ន ទី៧ ឲ្យព្រះអង្គរស់រានមានជីវិតបានឬទេ?

ខេមរា – ជប់ពុំបានទេ ។ អ្នកខ្លាំងពូកែនីមួយៗ កម្រនឹងកើតណាស់ ។ ព្រះពុទ្ធ សមណគោត្តម ជិត៣០០០ឆ្នាំហើយ ពុំទាន់មានកើតមួយអង្គទៀតឡើយ ។ ឯតាឥសី ក៏ដូចគ្នាដែរ យើងពុំឃើញមានកើតទៀតឡើយ ឯអាតាំងដូចរូបខ្ញុំ មិនខ្វះទេ រស់សំរាប់ដាំតែជូនលោកតា តែប៉ុណ្ណោះ ។

ឯអាតាំង ចៅតា ល្ងង់ដូច ស្លាបព្រា ពុំស្គាល់រស់ជាតិសម្អីឡើយ ថ្វីត្បិតតែរស់នៅជិតអណ្តាត ។ នៅជិតលោកតា ឥតចេះជប់ ចេះបាញ់ធ្នូ ឬចេះបំបាំងកាយឡើយ ។

ខេមរាបន្ត! ខ្ញុំនឹងនិយាយជំរាបពីរឿងសង់ប្រាសាទបាន តែដោយរឿងវែងពេក ខ្ញុំថាសូមឆៀត ទទួលទានបាយជាមួយអ្នកនាងផងបានទេ ព្រោះធុំក្លិនឈ្ងុយពីកន្ត្រក ។ ហើយទីពីរ នាងនឹងនិទានរឿងអ្នកនាងដល់ខ្ញុំវិញផង ។

ឆេទីនឹកក្នុងចិត្តថា៖

ចង់ដឹង រឿងខ្ញុំមានប្រយោជន៍អ្វី? ខ្ញុំទេ ដែលចង់ដឹងរឿងអង្គរ រូបចម្លាក់នានា ។ រឿងខ្ញុំនិងរឿងអង្គរ ឈរទន្ទឹមគ្នា ដូចមេឃនិងដី ដូចតារានិងជន្លេន ។

ឆេរី លបសួរម្ដាយមីង តើព្រមទទួលលោក ខេមរា ឲ្យទទួលទានបាយ ជាមួយបានទេ។

មីង អេះអុញ! តែចិត្តរីករាយ និយាយថា៖

ស្រេចតែលោកទេ ។ ខ្ញុំខ្មាសអៀនណាស់ ព្រោះគ្មានអ្វីជាល្អឆ្ងាញ់ពិសាឡើយ។ ខ្ញុំពុំយល់ទាស់ទេ តែសូមលោកកុំប្រកាន់ ។

ម្ដាយមីងនាង ឆេរី មីងកេត សួរទៅលោក ខេមរា ថា៖

លោក! ប៉ុន្មានខែនេះ ខ្ញុំឃើញលោកអញ្ជើញ មកភោជនីយដ្ឋានខ្ញុំ មានមិត្តភ័ក្តិតិចជាងមុន ។

ពីដើមមានប្រុស មានស្រីបរទេសច្រើន ឯទឹកមុខលោកដូចជា ស្រងូតជាងមុន។

ខេមរា ឆ្លើយ! នេះជាការសំងាត់តែខ្ញុំជំរាប ជូនមីងចុះ ។ យើងខ្ញុំបានទទួល ការគម្រាមកំហែង ពីខ្មែរក្រហម គេមានចេតនា សម្លាប់យើងខ្ញុំចោល។

បារាំង ដែលជាអ្នកបច្ចេកទេស ជួយសង់អគ្គារ នឹងត្រឡប់ទៅស្រុកគេវិញអស់ហើយ ។

តើឲ្យខ្ញុំសំរេចចិត្ត យ៉ាងណា?

ខ្ញុំជាតិខ្មែរ ឈាមខ្មែរ អគ្គារជារបស់ខ្មែរ ។ ជូនតាយើងកសាង ។ ខ្មែរបោះបង់អគ្គារចោលទៀត ។ កូនជាង ខ្លះបោះបង់ការងារចោល ព្រោះខ្លាចខ្មែរក្រហម ។ តើអ្នកជួសជុលអគ្គារ មានកំហុសអ្វីដែរ ជាជនក្បត់ជាតិដែរ!

អគ្គារល្អឆើតឆាយ ល្អពណ្ណរាយ លើភពផែនដី ។ សាកលលោក ទាំងមូល ទទួល ស្គាល់ថាជាស្នាដៃ មួយដ៏ល្អក្នុងចំណោមវត្ថុដ៏ល្អនានា ។

អគ្គារឥតមានធ្វើនយោបាយ អគ្គារឥតចូលបក្សពួកណាម្ដេចឡើយ ក៏មានមនុស្ស ខ្លះយកបាយមក លាបមាត់ពពែទៀត? យកពណ៌មកលាបអគ្គារ ឲ្យក្រហម ។

ឪពុកបិញ្ចឹមខ្ញុំ ប្រូចស៊ែ ជាជាតិបារាំង ត្រូវរដ្ឋាភិបាលបារាំងបង្ខំឲ្យវិលត្រឡប់ទៅស្រុកវិញ ព្រោះស្រុកខ្មែរ កើតអាសន្ន កើតចម្បាំង ខ្លាចមានគ្រោះថ្នាក់ទៅថ្ងៃក្រោយ។ ខ្ញុំជាខ្មែរ ខ្ញុំនឹងនៅក្រោញ ការពារផលប្រយោជន៍ខ្មែរ ។ ដរាបណា ខ្ញុំមានឱកាស ខ្ញុំធ្វើតែអំពើល្អដល់ជាតិខ្ញុំ ។

ស្តាប់សម្តីទាំងនោះ ឆេរី នាងនឹកក្នុងចិត្តថា៖ បុរសនេះ មានចរិតខ្ពស់ សម្តីពីរោះ គួរស្រឡាញ់រាប់អាន ។ មិនថាឡើយ តែបាយកញ្ចប់ បើលោកចង់ទទួលទានបានស្រាក់ ក៏ខ្ញុំមិនថាអ្វីដែរ។

មីងគេតនិយាយ! លោកខេមរា លោកជួសជុលប្រាសាទស្អាតល្អ តម្រូវចិត្តព្រះជាម្ចាស់ តែលោកពុំអាចតម្រូវចិត្តមនុស្សលោកបានឡើយ។

ទោះជាធ្វើល្អ យ៉ាងណា ក៏នៅតែមានមនុស្ស មិនសប្បាយចិត្ត។

ក្នុងជីវិត ចៀសមិនផុតទេ ធាតុជូរចត់ល្វីង ។ សូម្បីតែព្រះវេស្សន្តរ ជួបតាជូជក ធ្វើបាបកូន អ្នកស្រុក ត្មះតិះដៀល...ដេញបំបរបង់ ។ល។

ដល់ពេលបានត្រាស់ហើយ ព្រះពុទ្ធជួបនឹងទេវទត្ត ជួបមារសត្រូវទៀត ។

តែក្នុងជីវិត ការសំខាន់ គឺមធ្យោបាយដោះស្រាយ រកច្រកចេញ ។ ការដែល យើងស្គាល់ នូវមធ្យោបាយច្រើន អាចជួយដល់ការរស់នៅ របស់យើង ។

មីងគេត សង្កេតឃើញ ថាខេមរា ប្រហែលជាចាប់ចិត្តស្នេហាលើ ឆេរី មីងយកលេស ប្រញាប់ប្រញាល់ វិលមកសៀមរាបវិញ ទុកឲ្យអ្នកទាំងពីរ នៅសាសង ផ្តោះផ្តងសំណេះសំណាលគ្នា ។

ពន្លកស្នេហ៍ ចាប់ផុះត្រួយ ដូចទឹកសន្សើម និងរបះព្រៃ ក្នុងបុរិអង្គរ ។

ចាប់ពីថ្ងៃនោះមក អ្នកទាំងពីរ កាន់តែ ស្និទ្ធស្នាល និងគ្នាទ្វេឡើង ។

ឫសរុក្ខាឱបរឹតផ្ទាំងសិលា
ស្នេហាមហារឹងមាំ

(សូមអានកំណាព្យប្រាសាទតាព្រហ្ម នៅទំព័រឧបសម្ពន្ធ)

អ្នកទាំងពីរ រមែងណាត់ជួបគ្នា ក្នុងបុរីមហានគរ ប្រាសាទព្រះខ័ន បាយ័ន ភ្នំក្រោម បារាយណ៍ទឹកថ្លា ប្រាសាទតាព្រហ្ម ។ល។ និង ។ល។

គូទាំងពីរ ដើរត្រសង ផ្តោះផ្តង ពាក្យស្នេហា ក្រោមព្រឹក្សាធំៗ រងំដោយសម្លេងរៃយំ ។

បង! ហេតុអ្វីបានជាស្នាដៃដ៏ល្អ ត្រូវខ្មែរបោះបង់ចោលដោយគ្មានស្រណោះ? សូម្បីតែរៃ ក៏នៅតែយំស្រណោះអង្គរ ពេលមុនថ្ងៃលិច ។

ខេមរ-ព្រះរាជាជំនាន់នោះ ខិតខំកសាងប្រទេស កសាងស្រុក ឲ្យល្អលើសគេ ឲ្យល្អប្រណិតជាឋាន តុះសិត ឋានសួគ៌ សំរាប់មនុស្សផង និងសំរាប់អាទិទេពផងដែរ។

"យើងធ្វើយ៉ាងណា ឲ្យអង្គរ ក្លាយជាកន្លែង ដ៏ល្អលើសគេ នាលោកា ។ ព្រះអាទិទេពទាំងឡាយ ទោះជានៅទីជិតក្តី ទីឆ្ងាយក្តី សូមព្រះអង្គយាងមកស្ថិតនៅក្នុងបុរីអង្គរ" ។

រាល់យប់ថ្ងៃ សម្លេងតន្ត្រី លេងប្រគំរណ្តំ បំពេអារម្មណ៍ ដល់ព្រះជាម្ចាស់ ។ កិន្នរ របាំក្បាច់បាចផ្កា គោរពព្រះចេស្តា ។

ទេវី! អូនក្រឡេកមើលខាងស្តាំមើល! អូនមានឃើញអ្វីទេ?

អូនឃើញដើមឈើដ៏ធំដុះលើផ្ទាំងសិលាឬទេ?

ចា៎ះ!បង ឃើញហើយ ។

របស់ពីរ ដែលយើងស្មានថាគ្មានព្រលឹង តែគេចេះស្នេហាគ្នា ។ ឫសរុក្ខា ឱបត្រកងស្នេហា និងផ្ទាំងសិលារឹតរឹងមាំ រស់រួមរាសនាជាមួយគ្នា ទោះភ្លៀង ទោះផ្គរ រុក្ខាឈរគ្របសិលា មិនឲ្យទទឹកបាន ។ ពេលព្យុះព្យាមា សិលាខំតុះពារ មិនឲ្យរុក្ខារលំបាន ។ ម្នាក់ៗមានករណីយកិច្ចរៀងខ្លួន តែគេសាមគ្គី កសាងជីវិតរួម ។

សំណាបអោយដី ស្រីអោយប្រុស ។

ដើរ កាន់ដៃគ្នា នៅក្នុងព្រៃបណ្ដើរក្សេមក្សាន្ត ខេមរា សូត្ររហឹម កំណាព្យ ដែលខ្លួន បានចងចាំ ស្ដីពី ប្រាសាទ តាព្រហ្ម មានដូចតទៅ៖

តាព្រហ្មយំយែកស្រែក ផ្ដែផ្ដាំចៅ

ផ្ដែផ្ដាំចាមឈប់ទៅរើឆានខ្មែរ!

រើឆានខ្ទាំងប្រឆាំងនឹងជាតិគេ

នឹងជាតិគាត់ស្បថស្បែថែសង្គ្រាម!

...

នៅខាងឆ្វេងដៃ មានរូបព្រះពុទ្ធ បដិមាករ មួយអង្គ អង្គុយពែនភ្នែន លើពស់ធ្លាយរង្វេល ។ ទឹកមុខញញឹម សំឡឹងមើលយើងទាំងពីរ ។

ខេមរា គេះឆេទី បង្អួលទៅព្រះពុទ្ធរូប ។

ព្រះអង្គ លោកទតមើលយើង ទាំងពីរនាក់ ។ ឆេទី មើលទៅព្រះបដិមាករ ឃើញដូចជាព្រះអង្គ សំឡឹងមើលមែន ។ ព្រះអង្គញញឹមៗ ដូចជាសប្បាយព្រះហឫទ័យ ។

ឆេទី លុតជង្គង់ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានឫទ្ធិ ។ នាងនិយាយខ្សឹបខ្សៀវ បន់បួងសួង ។ ឯខេមរា ក៏ធ្វើដូចគ្នា ។

ខេមរា សួរទៅឆេទី៖ អូនបន់ជីងបងបន់រឿងអ្វីទេ?

-ចា៎ះ! បន់ដឹង ។

-បន់ដឹងមែន! ខ្ញុំបន់ថា...បន់ថា...

-បន់ថាយ៉ាងម៉េច? ឆេទីនាងសួរ!

-ថាឲ្យជួបតែទេវី ពីជាតិនេះតទៅ ។

នាងអៀនមុខក្រហមព្រឿងៗ ។

ខេមរា បន្ត! ព្រះពុទ្ធអង្គនេះ បានមកពន្យល់សប្តិខ្ញុំ ថា ព្រះអង្គត្រូវព្រះរាជាជំនាន់មុនលាក់ទុក ក្នុងរូងឈើ កុំឲ្យសៀមលួចយកទៅបាន ។

ខ្ញុំទៅរកឃើញ រួចកសាងបល្ល័ង្កថ្វាយ ។ ព្រះអង្គបានប្រាប់ខ្ញុំថា បើត្រូវចិត្តលើនាងណា សុំទៅទូលមកចុះ ព្រះអង្គនឹងជួយ ឲ្យបានសំរេច ។ ព្រះអង្គអើយ ខ្ញុំព្រះករុណា បានរកឃើញហើយ ។

ឆេទី និយាយសើចលេង ។

ខ្ញុំពុំសុខចិត្តទេ ព្រះអង្គឥតសួរចិត្តខ្ញុំសោះ ។ ព្រះអង្គទទួលសំណូកបងខេមរា ។

- ខេមរា បើព្រះអង្គ ពុំព្រមជួយខ្ញុំទេ ខ្ញុំពុំព្រមសង់ប្រាសាទថ្វាយទេ ។

ឆេទី នាងក្រឡេកមើលមុខខេមរា ដោយស្រឡាញ់នឹងសម្តី ស្រឡាញ់នឹងពាក្យពិត ដែលចេញពីបេះដូងបុរស ។

អ្វីៗ ដែលចេញពីក្នុងខ្លួនខេមរា មានសញ្ញាច្បាស់ៗ មិនស្រពិចស្រពិល ឬបន្លំបោកនោះឡើយ ។

នៅចំពោះមុខ មនុស្សត្រង់ ឆេទី នាងត្រូវតែនិយាយត្រង់ទៅវិញដែរ ថ្វីត្បិតតែជាស្ត្រីភេទ ថ្វីត្បិតតែការអប់រំនារីខ្មែរ កុំឱ្យសំរេចចិត្តដោយខ្លួនឯង "ត្រូវសួរចិត្តម្តាយ" ។

ពេលនេះ ឆេទី ហាក់ដូចជាមានសេចក្តីក្លាហាន ហ៊ានសំរេចវាសនាដោយខ្លួនឯង ។

បង ខេមរា ! បារមីព្រះជាម្ចាស់ធ្វើឱ្យបេះដូង អូនញ័រខុសពីធម្មតា ។ បងអើយ! អូនទន់ជើង ទន់ដៃអស់រលីង ។

ឱព្រះជាម្ចាស់អើយ! នាងខ្ញុំចុះចាញ់បារមី ព្រះអង្គហើយ ។ នាងខ្ញុំនឹងគោរពទទួលស្នេហ៍ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តម ។

ខេមរា យកនាសាក្រេបក្លិនសក់ឆេទី ។ ក្លិនឆោមនារីមានរសជាតិ ជាងក្លិនអ្វីទាំងអស់ ។ រួចអ្នកទាំងពីរ កាន់ដៃគ្នា នាំឡើងទៅលើ កំពូលប្រាសាទ កំពូលដ៏ខ្ពស់ជាងគេបង្អស់ ។

ខាងលើយើង ស្ទើរយកដៃចាប់ពពកលេង ។

ឆេទី មាសបង! ពេលនេះយើងនៅខ្ពស់ ហួសពីគេ ខ្ពស់ហួសនិស្ស័យ នៅចន្លោះមេឃនិងដី ។ ពេលណាមួយត្រូវតែចុះមិនខាន ត្រូវប្រុងប្រៀបរៀបរកផ្លូវចុះឱ្យស្រួល កុំឱ្យជួលបែកមុខ ។

ខាងក្រោមអ្វីក៏តូចទាប ។ ទោះជាដីទួល មើលឃើញដូចរាបស្មើ ទាំងអស់ ។

អូនមើលដុំពពក ដុំធំៗ រួចបែកខ្ញែក ជាដុំតូចៗ ដោយខ្យល់ផ្លុំបំបែក ។

ខ្យល់ ជាបច្ចាមិត្តផ្ដុំ ព្រោះឱ្យបែកជាដុំតូចៗ ។ ខ្យល់ចេញពីមាត់មនុស្សក៏មានអានុភាពខ្លាំងក្លាណាស់ដែរ អាចបំបែកសាមគ្គីភាពយើងបាន ។